

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	9
1. Kinematyka płynów	11
1.1. Opis ruchu ośrodka płynnego	11
1.2. Tory poruszających się elementów płynu. Linie prądu	19
1.3. Przyspieszenie całkowite. Pochodna substancjalna	22
1.4. Równanie ciągłości. Zasada zachowania masy	24
2. Dynamika płynu doskonałego	29
2.1. Równania dynamiki płynu doskonałego	29
2.2. Wybrane rozwiązania równań dynamiki płynu doskonałego	34
2.2.1. Prawo Pascala	34
2.2.2. Prawo hydrostatyki	34
2.2.3. Prawo aerostatyki	36
2.2.4. Równanie Bernoulliego	38
2.2.5. Wzór Torricellego	42
2.3. Zastosowanie równań dynamiki płynu doskonałego do zagadnień tech- nicznych	43
2.3.1. Równowaga względna płynów	43
2.3.2. Spiętrzeniowe metody pomiaru prędkości ruchu płynu	50
2.3.3. Zwężkowe metody pomiaru prędkości ruchu płynu	53
2.3.4. Napór (parcie) płynów na ścianki obiektów, z którymi się stykają	57
2.3.5. Prawo Archimedesesa	63
2.3.6. Stabilność obiektów pływających	64
2.3.7. Czas wypływu cieczy ze zbiornika	67
2.3.8. Natężenie przepływu przez przelew	68
3. Dynamika płynu rzeczywistego	71
3.1. Równania dynamiki płynu rzeczywistego. Formuła Newtona na naprę- żenia styczne w płynach	71
3.2. Warstwa przyścienna. Równanie warstwy przyściennej	81
3.3. Przykłady rozwiązań równań dynamiki płynu rzeczywistego w układzie współrzędnych prostokątnych	83

3.4. Przykłady rozwiązań równań dynamiki płynu rzeczywistego w układzie współrzędnych cylindrycznych.....	87
3.5. Lepkość. Współczynniki lepkości.....	92
4. Turbulencja przepływów	97
4.1. Zjawisko turbulencji.....	97
4.2. Charakterystyka turbulencji.....	100
4.3. Równania dynamiki płynu rzeczywistego w ruchu turbulentnym	102
4.4. Uprozczone modele turbulencji	104
5. Ruch płynów rzeczywistych w przewodach zamkniętych	107
5.1. Równanie Bernoulliego dla płynu rzeczywistego	107
5.2. Formuła Darcy – Weisbacha. Współczynniki strat	108
5.3. Ruch płynu w przewodach wypełnionych ośrodkiem porowatym	111
5.4. Uderzenie hydrauliczne.....	111
6. Oddziaływanie dynamiczne pomiędzy płynem a opływającymi ciałami w oparciu o zasadę pędu i popędu	113
7. Opływ obiektów płynem rzeczywistym. Ruch obiektów w płynie rzeczywistym	117
7.1. Siły oporu aerodynamicznego. Aerodynamiczne siły nośne.....	117
7.2. Charakterystyka geometryczna profili aerodynamicznych.....	120
7.3. Charakterystyka dynamiczna profili aerodynamicznych	121
7.4. Współczynnik oporu niektórych figur geometrycznych i wybranych modeli pojazdów	126
7.5. Metody wyznaczania współczynników oporu aerodynamicznego i aerodynamicznych współczynników siły nośnej.....	127
7.5.1. Wyznaczanie współczynnika oporu aerodynamicznego obiektu metodą cienia (ślądu) aerodynamicznego	127
7.5.2. Wyznaczanie współczynnika siły nośnej obiektu metodą pomiaru rozkładu ciśnień na powierzchni obiektu	128
7.5.3. Wyznaczanie współczynników oporu i współczynników siły nośnej przy użyciu wagi aerodynamicznej	129
8. Przykłady zjawisk przepływowych występujących w przyrodzie i technice.....	133
8.1. Przepływ tornado-podobny.....	133
8.2. Ścieżki wirowe von Karmana	137
8.3. Efekt Ranque.....	139
8.4. Efekt Magnusa	140
8.5. Efekt Bjerknesa	141
8.6. Efekt Coandy	142
8.7. Kawitacja.....	143
8.8. Wiry kawitacyjne	144

9. Dynamika gazów	147
9.1. Rozprzestrzenianie się zaburzeń izentropowych w gazach	148
9.2. Równanie Bernoulliego dla izentropowego przepływu gazu	150
9.3. Rozprzestrzenianie się w gazach zaburzeń nieizentropowych.....	152
9.4. Obszary rozprzestrzeniania się zaburzeń ciśnienia i gęstości propago- wanych przez objekty będące w ruchu	155
10. Przepływ ustalony płynu ściśliwego przez przewody o zmiennym przekroju.....	161
10.1. Równanie Hugoniota.....	161
10.2. Dysza de Laval.....	163
11. Analiza przepływów w oparciu o dwuwymiarowe modele procesu.....	165
11.1. Zastosowanie dwuwymiarowych modeli przepływu do rozwiązywania problemów technicznych	165
11.2. Zastosowanie funkcji zmiennej zespolonej do opisu przepływów płaskich.....	167
11.3. Przykłady zastosowań funkcji zmiennej zespolonej do opisu przepływów płaskich	171
12. Podobieństwo zjawisk fizycznych	185
12.1. Definicja podobieństwa zjawisk fizycznych	185
12.2. Podobieństwo dynamiczne przepływów.....	185
12.3. Bezwymiarowa postać równań dynamiki przepływów (Naviera – Stokesa). Liczby kryterialne podobieństwa zjawisk przepływowych.....	186
12.4. Określanie kryteriów podobieństwa metodą analizy wymiarowej	191
13. Dodatek	193
13.1. Układ współrzędnych walcowych (cylindrycznych).....	193
13.2. Zapis masy w mechanice płynów.....	195
13.3. Strumień wektora przez powierzchnię.....	196
13.4. Operatory różniczkowe.....	197
13.5. Potencjał pola wektorowego	198
13.6. Cyrkulacja wektora prędkości	198
13.7. Gradient	200
13.8. Divergencja (rozbieżność, źródłowość)	201
13.9. Rotacja (wirowość)	203
13.10. Zmienne zespolone. Funkcje zespolone zmiennej zespolonej.....	208
Wykaz ważniejszych oznaczeń	211
Literatura	213
Spis rysunków	215
Spis fotografii	221